

Előterjesztés az Egészségügyi és Szociális Bizottság ülésére

Tárgy: Beszámoló az Önkormányzattal szerződéses jogviszonyban álló szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó szolgáltatók 2016. évi munkájáról

Tisztelt Egészségügyi és Szociális Bizottság!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) határozza meg a települési önkormányzatok által kötelezően biztosítandó szociális (Szt. 86. §) és gyermekjóléti (Gyvt. 94. §) alap- és szakosított ellátásokat, valamint azokat a szociális szolgáltatásokat, amelyek önként is vállalhatók.

Az ellátásokat az önkormányzatok külső szolgáltatókkal kötött szerződés vagy megállapodás útján is biztosíthatják. A külső szolgáltatók által biztosított ellátások kerületünkben az alábbiak:

Kötelező ellátások	Önként vállalt ellátások	Ellátást nyújtó intézmények
	Szenvedélybetegek közösségi ellátása (Szt. 65/A. §)	Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Szenvedélybetegek nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Hajléktalanok nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fogyatékosok nappali ellátása (Szt. 65/F. §)		Budapest Főváros XI. kerület Újbuda Önkormányzata Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Közép-magyarországi Regionális Közhasznú Egyesület
	Utcai szociális munka (Szt. 65/E. §)	Magyar Máltai Szeretetszolgálat
	Támogató szolgáltatás (Szt. 65/C. §)	Egalitás Alapítvány
Időskorúak gondozóháza (Szt. 80. §)		Boldog Gizella Alapítvány
Gyermekek átmeneti otthona (Gyvt. 48. §)		Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata
Családok átmeneti otthona (Gyvt. 48. §)		Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat

Az ellátási szerződés, illetve a megállapodás tartalmi elemeiről a Gyvt. 97. §-a és az Szt. 121-122. §-a rendelkezik. A 121. § (2) bekezdés i) pontja szerint az ellátási szerződések egyik kötelező eleme az ellátást biztosító szervezetek beszámolási kötelezettsége.

A Képviselő-testület a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. XII. ker. Hegyv. Ök. rendelet 4. számú mellékletének 1.18. pontjában az Egészségügyi és Szociális Bizottság hatáskörébe utalta a szociális, valamint gyermekjóléti ellátásokat ellátási szerződés vagy megállapodás alapján biztosító szolgáltatók szakmai tevékenységéről szóló éves beszámolók megvitatását és értékelését. Erre figyelemmel a szolgáltatók 2015. évi beszámolóját a Bizottság 27/2016. (V. 17.) számú határozatával értékelte.

A 2016. évi munkáról elkészített beszámolókat az előterjesztés 1-6. számú mellékleteként csatoltuk, az alábbiakban a szolgáltatók munkáját röviden összefoglaltuk.

A **Máltai Szeretetszolgálat** hajléktalanok részére nappali ellátást (nappali melegedő) és utcai szociális munkát biztosít 2002 óta. Bár időközben az utcai szociális munka megszűnt mint kötelező önkormányzati feladat, az ellátás azóta is biztosított.

A Nappali Melegedő a Széll Kálmán téren egy társasház szuterénjében foglal helyet. A 70 m²-en naponta több száz embert látnak el, holott az engedélyezett férőhelyek száma napi 80 fő. A Nappali Melegedő központi elhelyezkedése miatt Budapest egész területéről fogadja a klienseket: a kisnyugdíjjal rendelkező időseket, pszichiátriai betegeket, deviáns fiatalokat, munkanélkülieket és a nagycsaládosokat is.

Alapszükségletet elégít ki, étkeztetést biztosít: teát és zsíros kenyeret. A Melegedő alkalmanként – az adományoktól függően – idényjellegű friss zöldséggel, gyümölccsel, hússal és édességgel egészíti ki az étkezést. Naponta 80-100 kg kenyeret és 2-300 liter teát osztanak ki.

Hétfőtől péntekig – a téli krízis időszakban szombatonként is – reggel fél 9-től 12-ig fogadják a klienseket. Reggel 6 órától pedig soron kívül kiszolgálják a munkába indulókat.

Az ételosztás mellett a klienseket a szükséges információval is ellátják (ellátórendszerrel való tájékoztatás, tanácsadás, hivatalos ügyintézés, igazolások megszerzéséhez való információnyújtás). Az információnyújtás mellett másik fontos feladatuk a lelki segítségnyújtás.

Szintén a Máltai Szeretetszolgálat tartja fenn az utcán élőket segítő Utcai Gondozó Szolgálatot, irodája az I. kerület, Feszty Árpád u. 6-8. szám alatt működik.

Az Utcai Gondozó Szolgálat működési területének határai: nyugaton Budaörs és Budakeszi erdős területei, a XI. kerülettől a BAH-csomópont és a Hegyalja út választja el. Az I. kerület felől a Hegyalja út, Győri út, Márvány utca, Krisztina körút és az Alkotás utca határolja. A II. kerülettől a Szilágyi Erzsébet fasor és a Budakeszi út választja el.

A gondozottak többsége a hegyvidéken, az erdős területeken él, általában saját kézzel épített kalyibákba vagy elhagyott nyaralókba, romos házakba költözik be.

A kerület belső, forgalmasabb területein jellemzően jövedelemszerzés céljából jelennek meg az ügyfelek. Itt kevesebben töltik az éjszakáikat. Itt is találhatók „helyszínek”: általában épületek beugróiban vagy a nyári időszakban parkokban, padokon, illetve bokrok alatt. Ritka esetben, egy-egy rejtettebb kis zsákutcában sátrakat állítanak.

Az utcai szociális munkát 2 szociális munkás végzi a kerületben, heti 40 órában. A munka legnagyobb részét terepmunka jellemzi, egyrészt rendszeresen látogatják a gondozottakat a már ismert helyeken, másrészt az új helyszíneket térképezik fel.

A gondozottakkal nemcsak a már ismert pontokon tartják a kapcsolatot, hanem heti rendszerességgel ügyfélfogadást is tartanak részükre az irodában.

Az ügyfélfogadás keretében szociális ügyintézés történik, információt, tájékoztatást kapnak éjjeli menedékhelyekre, átmeneti szállókra történő elhelyezésekben, egészségügyi ellátáshoz való

hozzájutásban segítik őket. Egyéni esetkezelésben részesülnek, mindenkire egyéni gondozási tervet készítenek.

Legfőbb adatok 2016-ról:

	Fő
Ügyfelek száma	98
Ebből új ügyfél	13
Ebből nő	25
Ebből kiskorú	-
Ebből 65 éven felüli	8
Ebből pszichiátriai beteg (szociális munkás véleménye szerint)	37
Ebből szenvedélybeteg (szociális munkás véleménye szerint)	86
Ebből ápolást-gondozást igénylő (szociális munkás véleménye szerint)	13

A szolgáltatás eredményessége, az ügyfelek elhelyezése	Fő
Éjjeli menedékhelyre	8
Átmeneti szállásra	6
Lábadozóba	3
Hajléktalanok rehabilitációs intézményébe	0
Hajléktalanok otthonába	0
Időotthonba	0
Önálló lakhatásba (a szociális intézményrendszeren kívüli lakhatás)	1
Egyéb, éspedig: krízisszálló	13
Egyéb, éspedig: kórház	5

1 483 920 Ft szolgáltatási díjat fizettünk tavaly, emellett 360 000 Ft-tal hideg élelmiszer biztosításához, és további 300 000 Ft-tal takarók vásárlásához is hozzájárultunk.

Szenvedélybetegek közösségi ellátására 2006 júliusában, míg nappali ellátására 2012 júniusában kötöttünk szerződést a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal. Időközben – 2009. január 1-jétől – a szenvedélybetegek közösségi ellátása megszűnt mint önkormányzati kötelezettség, ellátási szerződésünk azonban a mai napig érvényben van.

A „Fogadó” 2000 óta működik, először a Márvány utcában, jelenleg már a Kékgolyó utcában fogadja a szenvedélybetegeket. Az elnevezés arra utal, hogy a szenvedéllyel élő emberek számára fontos a problémájuk komolyan vétele, segítségkérésük, változásra való igényük elfogadása.

A Fogadó szolgáltatásai között szerepel az egyéni és családi konzultáció, a terápiás beszélgetés, az álláskeresés, a szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutás segítése, a szociális ügyintézés, az információközvetítés.

Működő csoportjaik a Névtelen Drogfüggők Csoport és az Alkoholisták Felnőtt Gyermekei Csoport.

A kliensek nagy része általában összetettebb problémákkal jelenik meg: a szenvedélybetegség mellett gyakran nehéz szociális helyzet, munkanélküliség, lakhatási gondok, hajléktalanság, pszichiátriai betegség is jelen van.

Az alkoholproblémát kezelő csoportokon résztvevők átlagéletkora 40-60 év körüli. Az egyéni- és pár-, valamint a családterápiákra járók között sok 30-40 év közötti ember van, de gyakori a 20-25 év körüli fiatal is. A napközben bejárók korosztálya változó, a legfiatalabb kliens 20 éves, a legidősebb 90 éves (ruhaadományt felajánlók és igénylők, álláskeresők, megpihenni vágyók, információt kérők, stb.).

Betegségkép szerint vannak szenvedélybetegek (alkohol, drog, játék, gyógyszer, étkezési zavarok, társfüggőség), pszichológiai, pszichiátriai problémával küzdők (depresszió, személyiség zavarok, skizofrénia, stb.) és egyéb problémával jelentkezők (családi működési problémák, párkapcsolati problémák, stb.).

A Fogadó szolgáltatásai, havi bontásban:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Egyéni konzultáció	68	84	46	45	50	39	31	36	48	38	39	37
Családterápia	20	16	17	16	13	15	10	7	10	10	11	13

2016-ban 1 550 000 Ft-ot fizettünk a nappali ellátás biztosítására. A közösségi ellátást szolgáltatási díj megfizetése nélkül biztosítja a szolgáltató a kerületiek részére.

(1. számú melléklet)

Az **Egalitás Alapítvánnyal támogató szolgáltatás** biztosítására 2007 májusában szerződött az Önkormányzat. Az Alapítvány – a szerződés szerint – szolgáltatási díj megfizetése nélkül nyújtja az ellátást.

2009. január 1-jétől ez az ellátás is kikerült a kötelező feladatok közül, ennek ellenére a megkötött szerződésünket nem bontottuk fel.

Az Alapítvány kerületi tevékenysége a lakossági jelzések alapján kevésbé mondható eredményesnek – az Alapítvány tájékoztatása szerint pénzügyi nehézség az oka –, ennek ellenére nem kezdeményezték a szerződés módosítását.

Az Alapítvány a 2016. évi tevékenységéről szakmai beszámolót nem küldött.

A **Boldog Gizella Alapítvánnyal idősek átmeneti ellátása** céljából 2009-től állunk kapcsolatban. Kétszer került sor szerződésmódosításra, mindkét alkalommal a férőhelyek számának bővítése végett. Ma már 6 férőhelyen fogadják a kerületi időseket.

Az intézmény Biatorbágyon működik, ahol az általunk igényelt átmeneti ellátás mellett tartós (bentlakásos) ellátást és alapszolgáltatást is kínálnak.

Az átmeneti ellátás 1 évig igényelhető, majd meghosszabbítható további 1 évre. A gondozottak általában többféle krónikus betegségben szenvedő idős, magányos emberek, közülük többen kommunikációs- vagy mozgásképességükben korlátozottak, illetve kognitív hanyatlással, demencia szindrómával élnek. Számukra szükséges a 24 órás felügyelet, egyénre szabott ápolás-gondozás, a teljes körű ellátás (étkeztetés, öltözés és higiénés tevékenység segítése, mosodai, takarítási szolgáltatások). A szükséges szakápolás mellett – idejük eltöltésére – számos hasznos és szórakoztató elfoglaltságot biztosítanak, a cél ugyanis az időskori „én-integritás” elérését akadályozó tényezők hatásának mérséklése.

A szolgáltató által szervezett foglalkozások egy része szórakoztató, kulturális jellegű szabadidős tevékenység (pl. közös zenehallgatás, népdalkör, filmklub rejtvényfejtő klub, társasjáték foglalkozások), másik része a meglévő fizikai és szellemi képesség megőrzését segíti elő (pl. fénycsoport, szenior torna), illetve terápiás jellegű (pl. zeneterápia, kutyával asszisztált rehabilitációs foglalkozás, zenés, táncos mozgásprogram speciális igényű idősek számára, egyéni és csoportos gyógytorna, egyéni mentálhigiénés gondozás).

Havi rendszerességgel Hozzátartozói csoportot is tartanak, ahol pszichológus, mentálhigiénés szakember, illetve a gondozási részterületeket ismerő kollégák, meghívott szakemberek nyújtanak tájékoztatást, támogatást a hozzátartozóknak. Különösen fontos és hiánypótló program ez az Alzheimer kóros és egyéb demenciával élő kliensek hozzátartozói számára.

2016-ban a 6 férőhelyünk 98 %-os kihasználtsággal működött, 8 ember ellátása történt meg az év folyamán. Az önkormányzati támogatás összege 6 483 085 Ft volt.

(2. számú melléklet)

A **Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat** XII. kerületi családok részére biztosít átmeneti ellátást 2012 óta. A szolgáltató jelenleg 2 otthont működtet, egyet Diósdon, egyet pedig Érden. A kerületi családokat Érden, a Don Bosco Családok Átmeneti Otthonában fogadják. Az Otthon 11 család számára 40 férőhellyel szolgál. Az Otthon megközelíthetősége kiváló, a lakók munkába járását ez jelentősen megkönnyíti.

Az ellátás jellemzői eltérnek az albérleti életformától. A családoknak házirendhez kell alkalmazkodni, saját családjuk tagjain kívül más családokhoz is. A szolgáltató diplomás szociális munkásokat és szociális gondozókat alkalmaz, akik a családoknak segítséget nyújtanak, de a gyermekneveléssel kapcsolatos terheket nem veszik le a szülők válláról.

A családok önálló szobákban laknak, mindegyikhez saját fürdőszoba tartozik. A főzéshez, mosáshoz, beszélgetésekhez, szabadidős tevékenységekhez közösségi tereket vehetnek igénybe. Emellett parkosított udvart, saját játszótérrel alakítottak ki a lakók részére, ezáltal valóban nyugalmat biztosít a gyakran agresszív környezetből érkező családoknak.

A szakmai munka fontos része az önálló élethez szükséges kompetenciák kialakításán túl a munkába állítás, valamint a lakhatás megoldása.

A családok felvétele a kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központtal együttműködve történik. Az otthonokban a családok 12+6 hónapig tartózkodhatnak.

2016-ban 1 család ellátását biztosították, 2 felnőtt és 1 gyermek összesen 936 gondozási napot töltött az otthonban, a feladatellátásért 1 436 000 Ft-ot fizetett az Önkormányzat.

(3. számú melléklet)

A fogyatékos személyek nappali ellátására 2015-ben kötöttünk szerződést az **Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Közép-magyarországi Regionális Közhasznú Egyesülettel**, az általa működtetett Szivárványszág Napközi Otthon igénybevételére. A szerződést 2016 májusában – az ellátásban részesülő gyermek személyében történt változás miatt – módosítottuk.

A „új” kislány részére mentális, pszichés, egészségügyi és szociális állapotának megfelelő szakszerű ápolást-gondozást, napi életritmust, gyógypedagógiai foglalkozást biztosít az Otthon, továbbá tankötelezettsége teljesítéséhez is megteremti a feltételeket.

A szolgáltató intézmény 16 férőhelyes, az I. kerületben található, szolgáltatása 8 és 16 óra között vehető igénybe, szakembergárdája 7 főből áll.

2016-ban 560 000 Ft szolgáltatási díjat fizettünk.

(4. számú melléklet)

Gyermekek átmeneti otthona ellátást a **Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata** által fenntartott Gyermekek Átmeneti Otthona nyújt kerületünknek, már 2014 februárjától. 1 férőhelyre kötöttük a szerződést. Abban az esetben, ha testvérek szorulnak ellátásra, a további férőhelyeket a szolgáltatási díjon felül fizetett napidíjért vehetjük igénybe.

Az ellátást a kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ javaslata alapján olyan gyermek veheti igénybe, aki családban él, de átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradt.

2016-ban nem volt igény az ellátásra, a férőhely fenntartásáért 1 000 000 Ft-ot fizettünk.

(5. számú melléklet)

A fogyatékos gyermekek nappali ellátására 2015 júniusában **Újbuda Önkormányzatával** kötöttünk új megállapodást, mert a szolgáltató személyében változás történt. Addig az Újbudai Habilitációs

Központ, míg azt követően az Újbudai Szociális Szolgálat fogadta a megállapodásunkban megnevezett gyerekeket, jogviszonyuk fennállásáig.

Az intézmény a XI. kerületben, a Ménesi út 16. szám alatt található.

Az intézményben ellátott gyermekek halmozottan sérültek, rehabilitációjukat, rekreációjukat szociális gondozók és terápiás munkatársak segítik, egyéni támogatást nyújtanak számukra étkezésben, személyi higiéniaiban.

A gyerekek tankötelezettségének teljesítését a Montágh Imre Általános Iskola gyógypedagógusai segítik.

Megállapodásunk 2 kisgyermek ellátásáról szólt. Az egyik gyermek jogviszonya 2015. augusztus 27-ével szűnt meg, mert lakóhelye megváltozott, a másik 2016. augusztus 15-ével költözött el kerületünkől. Az ellátásért 816 500 Ft-ot fizettünk a tavalyi évben.

(6. számú melléklet)

Kérem az Egészségügyi és Szociális Bizottságot, hogy az Önkormányzat részére szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó külső szolgáltatók szakmai tevékenységéről szóló beszámolóját fogadja el.

Határozati javaslat:

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság – a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. Főv. XII. ker. Hegyvidéki Ök Kt. rendelet 4. számú mellékletének 1.18. pontjában biztosított hatáskörében eljárva – Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat részére szociális és gyermekjóléti ellátást nyújtó külső szolgáltatók 2016. évi szakmai tevékenységéről szóló, az előterjesztéshez mellékelte beszámolóit elfogadja.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2017. 05. 10.

Fonti Krisztina
alpolgármester

Pokorni Zoltán
polgármester

Láttam:

dr. Szabó Zsófia Zsuzsanna
aljegyző

Melléletek:

- 1. Magyar Máltai Szeretetszolgálat beszámolója*
- 2. Boldog Gizella Alapítvány beszámolója*
- 3. Sorsunk és Jövőnk Szeretetszolgálat Egyesület beszámolója*
- 4. Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége beszámolója*
- 5. Budapest Főváros IX. kerület Ferencváros Önkormányzata értesítése*
- 6. Újbuda Önkormányzata beszámolója*